

forstanderhvervet maa erkjendes for at være, desto vigtigere bliver det paa den anden Side, at der træffes det sjævneste og bedst mulige Valg. Men Udvalget formener, at saaledes som de menneskelige Forhold nu engang ere, vil Sandsynligheden for et godt Valg blive større, i samme Forhold som der skal vælges færre. Skulle flere vælges, synes Ansvaret for den Enkeltes Vedkommende ligesom formindret, og man føres let til et gjensidigt Kompromis, hvis Følge kan blive, at ikke de bedste, men de Partierne behageligste Mænd blive valgte, men naar der ikkun skal vælges en, da vil Følelsen af denne Mands overordentlige Ansvar og paa Grund deraf atter af Ansvarer ved Valget af ham hvile tungt paa de vedkommende Vælgerne og lede dem til med Opgivelse af alle mindre og smaaligere Hensyn at forene sig om den Mand, der i fuldest Maaal maa anses for at være Opgaven væren.

Lovforslagets § 1 omtaler Bortreise fra Riget som en Grund til at indsætte en Rigsforstander, men da Grundlovens § 8 omtaler Fraværelse i Almindelighed, og det maa erkjendes, at en Fraværelse fra Regjeringens Sæde ogsaa, uden at Kongen forlader Riget, undertiden vil kunne være af den Betskaffenhed og Længvarighed, at der kunde være Anledning til at benytte en Rigsforstander, formener Udvalget, at Ordene „Bortreise fra Riget“ bør ombyttes med Grundlovens Ord „Fraværelse“, der ogsaa findes benyttet i nærværende Lovforslags Titel. Hertil sigter Endringsforslaget Nr. 1.

Som bekjendt var det H. Majestet Kongens Rejse til Stockholm, som foranledigede den ovenfor berorte foreslåede Lov af 20de Jult 1869, og vil det være i Erindring, at der ved denne Leilighed ikke blev indsat nogen Regent eller noget Regentskab, men at Kongen vedblev at føre Regjeringen i Genhold til de i Loven nærmere indeholdte Forskrifter. Det var imidlertid Tvivlen, der fra flere Sider og forskjellige Synspunkter næredes med Hensyn til Rigtigheden af denne Fremgangsmaade, som her i Thinget ifjor førte til et Udvalgs Nedsættelse i Anledning af sin foreslåede Lov. Nærværende Udvalg kan derfor ikkun føle sig tilfredsstillet, ved at

denne Tvivl fremtidig vil være fjernet ved det foreliggende Lovforslag, ligesom det tilliger den Maade, hvorpaa Tvivlen er bleven løst, idet det, naar Bestemmelserne i § 1, første og andet Stykke, sammenholdes, bliver klart, at der, saaledes som ogsaa er Regel efter svensk Statsret, afvigelig, naar Kongen rejser ud af Riget, skal indsættes en Rigsforstander. — For at fjerne enhver Mulighed for Misforstaaelse har man imidlertid forenet sig om at ombytte Udtrykket „forlader“ i § 1, 2det Stykke med Ordene „reiser ud af“, og er det hertil, at det under Nr. 3 stillede Endringsforslag sigter. Naar Udvalget her har foreslaaet at benytte andre Ord end det i 1ste Stykke af Paragrafen foreslaaede Udtryk „Fraværelse“, er det, fordi Kongen naturligvis i mangfoldige Tilfælde kan være fraværende, uden at et Rigsforstanderskab behøves, medens det ikke bør finde Sted, at Kongen rejser ud af Riget uden at have indsat en Rigsforstander. „Fraværelse“ uden Bortreise fra Riget er desuden indbefattet i det ovenberorte Tilfælde.

Der fattes i Lovforslaget nærmere Bestemmelser for, hvorledes der skal forholdes med Rigsforstandervalget i de Tilfælde, hvor dette foretages af den forenede Rigssdag. Da der rettest bør have forud bestemte og utvetydige Forskrifter herom, foreslaar Udvalget, at tilføie de i Endringsforslagene Nr. 4 og Nr. 7 indeholdte Regler, der iøvrigt tilbøieligt vare antydede i et af et Medlem i Thinget til den standsede anden Behandling stillet Forslag.

Efter Forslag fra Landstingsudvalget blev der i Slutningen af § 1 optaget den Bestemmelse, at, naar de Hindringer, som bevirkede, at Thronfølgeren ikke kunde overtage Regjeringens Førelse under Kongens Forsald, og at der som Følge deraf var blevet indnævnt en Rigsforstander, ophøre, skal den førstnævnte overtage Regjeringen. Udvalget har Intet mod denne Bestemmelse at erindre, men har dog for det Tilfælde, at der skulde kunne opstaa nogen Tvivl om Hindringerens Ophør, hvilket navnlig vilde kunne tænkes, hvor Thronfølgeren maatte have lidt af Sindssygdighed, anset det for rigtig at foreslaa den i Endringsforslaget Nr.